مجلهٔ پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت
شمارهٔ پیاپی ۷۳، پاییز و زمستان، سال۱۴۰۳
Journal of research on Issues of Education

مقاله علمی پژوهشی | http://isoedmag.ir | Research Article

صفحه۲۴۹-۲۷۴

عنوان: بررسی رابطه بدنمندی در شبکه دانش‌آموزی شاد: رویکرد پساپدیدارشناسی

صابر شفیعی[۱]، محمد اکبری بورنگ*[۲]، محسن آیتی[۳] و بهنام رسولی[۴]

چکیده

پژوهش حاضر با هدف مطالعه تغییر در رفتار آموزشی معلم و دانش آموز در شبکه شاد انجام شد. پژوهش ازنظر هدف کاربردی؛ ازنظر نوع داده‌ها، کیفی و ازنظر روش اجرا، پساپدیدارشناسی بود. جامعه آماری تحقیق معلمان مدارس ابتدایی شهر ایلام بود که از شبکه دانش‌آموزی شاد برای تدریس استفاده می‌کردند که به روش گلوله برفی نمونه‌گیری شدند و تعداد ۱۹ نفر به‌عنوان نمونه برای مصاحبه انتخاب شدند. ابزار مورداستفاده مصاحبه نیمه ساختاریافته بود که پس از جمع‌آوری داده‌ها، بر اساس دیدگاه پساپدیدارشناسی مورد تحلیل قرار گرفت. برای تعیین اعتبار درونی یافته‌ها، از تطبیق داده‌ها با مبانی نظری و پیشینه و مصاحبه با خبرگان استفاده شد، برای تأیید دقّت و صحت داده‌ها، در مورد اعتبار مطالعه از شیوه بررسی به‌وسیله اعضای پژوهش استفاده گردید، جهت تعیین اعتبار بیرونی یافته‌ها از تکنیک‌های حصول اشباع نظری و مثلث سازی استفاده شد. نتایج اعتبار یابی کدگذاری نشان داد اعتبار کدگذاری مصاحبه‌ها بزرگ‌تر از ۷۰ درصد است که نشان‌دهنده اعتبار کدها است. در کدگذاری باز تعداد ۵۲۸ مفهوم شناسایی‌شده است که با کدگذاری محوری تعداد ۶۸ مقوله شناسایی شد. پس از ترکیب و تلخیص مقوله‌ها در کدگذاری انتخابی تعداد ۱۴ مضامین (تم) مشتمل بر یک یا چند کد پایه شناسایی شدند. درنهایت ۱۴ مضامین (تم) شناسایی شدند.

اطلاعات مربوط به مقاله

کلید واژگان

رفتار آموزشی معلم، روش غالب آموزش، شبکه دانش‌آموزی شاد، رویکرد پساپدیدارشناسی

[۱]. دانشجوی دکتری مطالعات برنامه درسی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران . saber.shafiee@yahoo.com
[۲]. نویسنده مسئول: دانشیار گروه علوم تربیتی ، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران. Akbaryborng2003@birjand.ac.ir
[۳]. دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران. mayati@birjand.ac.ir
[۴]. استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان، همدان، ایران. b.rasouli@cfu.ac.ir

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

مقدمه

آموزش به عنوان یک فرآیند انتقال دانش و مهارت‌ها، اشکال و انواع مختلفی دارد که هر یک به نوبه خود تأثیرات خاصی بر یادگیری و توسعه فردی دارند(وینر و همکاران، ۲۰۲۰). از آموزش حضوری در کلاس‌های درس گرفته تا آموزش غیرحضوری و آنلاین، هر یک از این روش‌ها مزایا و چالش‌های خاص خود را دارند(میرانی و همکاران، ۱۴۰۱). یکی از انواع نوین آموزش که در سال‌های اخیر به شدت مورد توجه قرار گرفته، آموزش مجازی است. این امر با ورود ویروس کرونا تسریع شد، با ورود ویروس کرونا و شیوع بیماری کووید-۱۹، نظام‌های آموزشی در سرتاسر جهان با چالش‌های بی‌سابقه‌ای مواجه شدند. در این شرایط بحرانی، آموزش مجازی به عنوان یک راهکار مؤثر برای ادامه فرآیند یادگیری معرفی شد. در ایران، شبکه دانش‌آموزی شاد به عنوان پلتفرمی برای آموزش آنلاین طراحی و راه‌اندازی شد تا دانش‌آموزان بتوانند به راحتی به منابع آموزشی دسترسی پیدا کنند و از طریق این بستر به یادگیری ادامه دهند (بیرقی فرد و همکاران، ۲۰۲۰). این تغییر ناگهانی در شیوه آموزش، نه تنها به حفظ روند تحصیل کمک کرد، بلکه به بررسی و ارزیابی کارایی و اثربخشی آموزش مجازی نیز دامن زد.

شبکه دانش‌آموزی شاد و یا هر شبکه آموزشی، فضای مناسبی برای تعامل هستند(مظفری پور و شفیعی، ۱۴۰۱). تعامل در فضای مجازی هم برای مربیان و هم برای یادگیرندگان فرصت‌های بی‌شماری را فراهم می‌آورد (یانگ و همکاران، ۲۰۲۰) که بستگی به روش استفاده و تعامل و مواجه با آن دارد؛ ازجمله این فرصت‌ها می‌توان به این موارد اشاره کرد: در ارتباط با مربیان میزان درگیری آنها را در فرهنگ‌های دانش‌آموزی بالا می‌برد (وان کارلینگن، ۲۰۲۲)؛ در ارتباط با دانش‌آموزان، ارتباط با سایر یادگیرنده‌ها، موجب انگیختگی و درگیر شدن هر چه بیشتر آنها می‌شود؛ موجب مشارکت فعالانه آنها می‌شود؛ کیفیت انجام تکالیف یادگیری را بهبود می‌بخشد؛ تعاملات اجتماعی چندگانه‌ای را به وجود می‌آورد که خود موجب پرورش شایستگی‌های شناختی و اجتماعی می‌شود؛ باعث می‌شود تا یادگیرندگان مسیر یادگیری خود را بسازند و استفاده از مجموعه ابزارهای کاربردها و منابع را مدیریت کنند (وان کارلینگن، ۲۰۲۲)؛ شبکه‌های مجازی و در کل آموزش الکترونیکی علاوه بر تأثیر بر یادگیری و رفتار یادگیرندگان (دانش‌آموزان) بر رفتار معلم و یاد دهنده نیز تأثیرگذار است (مظفری پور و شفیعی، ۱۴۰۱).

اما روند آموزش و یادگیری به‌ویژه در عصر دیجیتال کنونی، شاهد تحولات عمده‌ای بوده است که بر نحوه تعامل یادگیرندگان با محتوا و فرآیندهای آموزشی تأثیرگذار بوده است، پساپدیدارشناسی به‌عنوان یک رویکرد فلسفی و تحلیلی، به بررسی تجارب انسانی و ادراکات فردی در زمینه‌های مختلف می‌پردازد و به تحلیل روابط میان بدن، فضا و مفهوم یادگیری توجه ویژه‌ای دارد (وینر و همکاران، ۲۰۲۰). در این راستا، شبکه‌های اجتماعی آموزشی مانند "شاد" به‌عنوان ابزاری نوین در سیستم آموزشی ایران، امکانات فراوانی برای گسترش یادگیری و ارتقاء تعاملات آموزشی فراهم کرده است. این شبکه، بستری برای به اشتراک‌گذاری منابع آموزشی، برقراری ارتباطات غیرحضوری و انجام فعالیت‌های گروهی را فراهم می‌آورد.

در مطالعات پساپدیدارشناسانه رابطه انسان و فناوری همواره به‌صورت یک رابطه دوسویه بوده و این دو همواره بر یکدیگر اثر متقابل داشته‌اند که در این خصوص آیدی(۱۹۹۰) انواع رابطه انسان با جهان را با وساطت اشیا یا فناوری‌ها به چهار نوع رابطه تقسیم می‌کند و از آن به‌عنوان پساپدیدارشناسی یاد می‌کند که این روابط عبارت‌اند از: رابطه تجسد، رابطه هرمنوتیک، رابطه غیریت و رابطه زمینه، رابطه تجسد به صورت (انسان– فناوری) ← جهان، ترسیم می‌شود، تجسد نحوه تجربه ما از جهان را از

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

طریق یک فناوری خاص برجسته می‌کند. این فناوری هنگام استفاده از بین می‌رود، ما می‌توانیم آن را به صورت فیزیکی به عنوان بخشی از خودمان تجسم کنیم. (تورول و آدامز، ۲۰۱۸).

در پساپدیدارشناسی، ارتباط انسان با محیط و همتایان خود در سطحی فراتر ازآنچه با حس و شهود معمول قابل درک است، تحلیل و بررسی می‌شود. یکی از موضوعات مورد علاقه در این عرصه، بدنمندی یا رابطه بدنمندی است. این مفهوم بیانگر آن است که آگاهی و تجربیات انسانی نه تنها محدود به مفاهیم انتزاعی نیست، بلکه تحت تأثیر همبستگی‌ها و تعامل‌های پیچیده‌ای است که ما به واسطه جسم خود با جهان و سایر انسان‌ها تجربه می‌کنیم (شکری، ۲۰۱۵؛ شان شان و ژندونگ، ۲۰۱۸)، در قلمرو آموزش مجازی، بدنمندی در پساپدیدارشناسی می‌تواند جلوه‌های جالب توجهی داشته باشد. این جنبش فلسفی بر مطالعه تعامل‌های پیچیده میان ذات انسان (ذهن و جسم) و تکنولوژی‌ها در فرایندهای آموزشی تأکید می‌کند. مطالعه این تعامل‌ها، ما را به سمت درک عمیق‌تر و جامع‌تری از رویکردهای آموزشی که از دو جانبه تعامل میان انسان و فناوری، تعلیم و تربیت و ارتباط با یکدیگر تأثیر می‌پذیرد، سوق می‌دهد.

از طریق تحقیقات بر روی تجربیات انسانی و تعامل با تکنولوژی، درمی‌یابیم که ارتباط میان ما، ابزارمان و شبکه‌هایی که با آن‌ها در تعاملیم چگونه با زمان تغییر می‌کند و این موضوع به وضوح بر درک ما از فرایندهای یادگیری تأثیر می‌گذارد. برای درک چگونگی نقش‌گیری شبکه شاد در پساپدیدارشناسی بدنمندی، این تحقیق قصد دارد به تحلیل مفاهیم، مکانیزم‌ها و دستاوردهای آموزشی مبتنی بر تجربه انسانی و تعامل آن با این تکنولوژی‌ها بپردازد. از خلال تجزیه‌وتحلیل فرایندهای یادگیری در فضای مجازی، مانند آن‌هایی که شبکه شاد میزبان آن‌هاست و توجه به این نکته که تعامل ما با ابزار و سیستم‌های تکنولوژیکی به نحو منظم با تغییراتی در ساختار وجود و فرایندهای بدنمند ما در برابر یکدیگر تغییر می‌کند، به ابعاد گسترده و چگونگی درگیر شدن تعامل بدنمندی با یکدیگر پی خواهیم برد.

رلف و سایی (۲۰۱۱)، غیر خنثی بودن فناوری و پتانسیل آن برای تقویت و کاهش هم‌زمان تجربه یادگیری را به‌شدت برجسته کرده‌اند و بیان می‌کنند که خود تعامل فرد با رسانه بر زیست افراد تأثیرگذار است و رفتار افراد را تغییر می‌دهد. از این تعامل افراد با رسانه و تأثیرگذاری رسانه بر زیست افراد به‌عنوان پساپدیدارشناسی یاد می‌شود. به عقیده آیدی (۲۰۰۹)، «پساپدیدارشناسی، پدیدارشناسی اصلاح‌شده‌ای است که با ظهور فناوری، راهی برای بررسی و تحلیل نقش فناوری‌ها در زندگی اجتماعی، شخصی و فرهنگی باز می‌کند». آیدی اظهار می‌دارد که وقتی ما از طریق فناوری با جهان ارتباط برقرار می‌کنیم، ماهیت رابطه انسان–فناوری–جهان دگرگون‌کننده و عملی است. پساپدیدارشناسی محققان را قادر می‌سازد تا تجربیات و کاربردهای مختلف یک فناوری معین را کشف کنند و تمرکز را فراتر از بررسی ساده توانایی‌های یک فناوری، در کاربران و زمینه‌های مختلف گسترش دهند.

روابط تجسم به عنوان یکپارچگی یا ادغام نزدیک انسان با فناوری توصیف می‌شود، به‌گونه‌ای که استفاده از آن فناوری به گسترش شفاف یا نیمه شفاف بدن، ذهن یا توانایی انسان تبدیل می‌شود. روابط تجسم زمانی رخ می‌دهد که یک فناوری تعامل ادراکی و عملی ما را با جهان تغییر دهد. رابطه تجسم‌یافته با حس شفافیت مشخص می‌شود و فناوری بی‌صدا به پس‌زمینه می‌رود، یک مثال استفاده از سمعک است. سمعک در مجرای گوش قرار می‌گیرد و به تقویت صداهای اطراف برای کاربر کمک می‌کند.

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

پس از مدتی استفاده از سمعک، کاربر برای ضبط صداها به سمعک وابسته می‌شود، اما این دستگاه به‌طور یکپارچه با گوش «ترکیب و به پس‌زمینه» می‌رود، به‌طوری‌که به راحتی می‌توان فراموش کرد که یک دستگاه فرسوده است. به‌طور مشابه هنگامی که یک معلم یا مدیر دانش‌آموزان را از طریق رابط صفحه‌نمایش تماشا می‌کند، توجه فوری بر روی عمل تماشا متمرکز می‌شود در حالی که خود فناوری در پس‌زمینه محو می‌شود. آدامز و تامپسون (۲۰۱۶)، مشاهده می‌کنند که برای اینکه شفافیت یک وسیله ممکن شود، ابتدا باید به آن عادت کرد. این یک مفهوم مهم در پساپدیدارشناسی است.

اما به‌طورمعمول یک‌طرف آموزش و یادگیری دانش‌آموز و یادگیرنده و یک‌طرف دیگر معلم و یاد دهنده است، معلم و رفتارهای آموزشی او محور اصلی تعلیم و تربیت است که دلسوزانه فعالیت می‌کند تا مطلبی را به نحو احسن و قابل‌فهم متناسب با نیازهای دانش‌آموزان به فراگیران منتقل کند. بدیهی است که در این مسیر و در زمان آموزش با شبکه دانش‌آموزی شاد مهم‌ترین کار توانایی مدیریت و اداره کلاس و ایجاد رفتار مطلوب در سایه ارتباط خوب و مؤثر و تعامل با دانش‌آموز در شبکه شاد می‌باشد (مظفر پور و شفیعی، ۱۴۰۱)؛ پس به‌جرئت می‌توان گفت که روش مواجهه معلم با شبکه شاد در زمان تدریس با شبکه شاد بر وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیرگذار است.

در خصوص دخالت فن‌آوری در رفتار آموزشی معلم، آموزش و یادگیری، تعامل معلم با دانش‌آموز و دانش‌آموزان باهم مطالعات پساپدیدار شناسانه‌ای انجام‌شده که در این خصوص ایمره ون کرالینگن (۲۰۲۲) نشان داند که افزایش استفاده از فناوری‌های تلفن همراه نه‌تنها شیوه‌های آموزش در فضای باز را تغییر می‌دهد، بلکه ارزش‌های سنتی این حوزه را نیز به چالش می‌کشد. این، دیدگاه غالب را که فن‌آوری مانعی بین یادگیرندگان و محیط ایجاد می‌کند، زیر سؤال می‌برد و دیدگاه نظری جدیدی ارائه می‌دهد؛ اما این تأثیرات به نحوه مواجهه و کاربردهای معلم بستگی دارد، نحوه مواجهه معلم با شبکه شاد و در کل با فناوری‌های آموزشی در زندگی و زیست جهان معلم تغییراتی ایجاد می‌کند.

لیبراتی (۲۰۱۶) اعتقاد دارد فناوری به معلم کمک می‌کند مدیریت و اداره کلاس را بهتر در دست بگیرد و با دانش‌آموزان رفتار مطلوب و تعامل بهتری داشته باشد. تحقیقات نشان داده است که استفاده از فناوری نقش معلم را از انتقال‌دهنده معلومات به تسهیل‌کننده ارایه محتوای اطلاعات به دانش‌آموز تغییر دهد (ظفر پور و شفیعی، ۱۴۰). معلم با استفاده از فناوری در کلاس درس بر خلاف تدریس سنتی به ایجاد تجارب یادگیری غیرمستقیم می‌پردازد. عابدی (۱۳۹۰) از اثرات ورود فن‌آوری‌های نوین به نقش آموزشی معلمان به عنوان تسهیل‌کننده یادگیری، سازمان دهنده کارهای گروهی و مدیر فعالیت‌های کلاس درس اشاره می‌کند. به این ترتیب، معلمان بیشتر وقت خود را صرف پشتیبانی تک‌تک افراد یا گروه‌ها خواهند کرد و کم‌تر به تدریس در کلاس خواهند پرداخت. همچنین فناوری‌های نوین معلمان را قادر می‌سازد تا انواع روش‌های تدریس را با توجه به علایق دانش‌آموزان عملی سازند؛ استفاده از این فناوری‌ها باعث تغییر در استراتژی ظرفیت فکری، نگرش و رفتار معلمان می‌شود و دانش‌آموزان را به عنوان یک شریک تعاملی می‌پذیرد؛ به آنها امکان می‌دهد تا دانش و مهارت خود را از طریق انجام دادن فعالیت‌های آموزنده ارتقا دهند؛ تجارب ارتباطی دانش‌آموزان را گسترش داده و تجارب یادگیری را به هم پیوند می‌زند (ملایی و همکاران، ۱۳۹۲).

سوالی که در این مطالعه مطرح است این است که زمانی که آموزش در شبکه دانش‌آموزی شاد به روش غالب آموزشی تبدیل شود، رفتار آموزشی معلمان چه تغییراتی می‌کند، این سوال مستقیما بدنمندی معلم در استفاده از شبکه شاد را مد نظر قرار می‌دهد، بی شک رفتار معلم در قبال دانش‌آموز و به‌تبع آن رفتار دانش‌آموز نیز دچار تغییر می‌شود. این تغییرات را می‌توان در ابعاد مختلفی

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

بررسی کرد، یکی از این تغییرات **تعاملات آنلاین و غیرحضوری** است، دومین مورد افزایش تمرکز بر محتوای چندرسانه‌ای است، **تقویت مهارت‌های دیجیتال**، توجه به‌سلامت روانی و عاطفی دانش‌آموزان، نوآوری و خلاقیت در تدریس است. در نهایت، با تبدیل آموزش به یک فرآیند دیجیتالی در شبکه شاد، معلمان باید خود را با ویژگی‌های جدید کنار بیاندازند و از بدنمندی و ارتباط غیرحضوری به نفع یادگیری بهره ببرند. این تحولات می‌تواند به تعمیق روابط آموزشی و بهبود کیفیت یادگیری منجر شود.

همچنین تغییر در تجارب معلم، باعث تغییر در درک او از جهان خواهد شد و به دنبال این امر تغییراتی در برخورد و رفتار معلم با فراگیران رخ خواهد داد. با توجه به اینکه تاکنون تحقیقی در این زمینه انجام‌نشده است در این مقاله تغییر در رفتار آموزی معلم با شبکه شاد جای سوال است که در این مقاله به آن پرداخته می‌شود تا از طریق آن تغییراتی که در زیست معلم ایجاد می‌کند مشخص شود. در راستای این مساله، سوال پژوهشی زیر مطرح‌شده است:

سوال پژوهش: زمانی که آموزش در شبکه دانش‌آموزی شاد به روش غالب آموزش تبدیل شود در رفتار آموزشی معلم چه تغییری ایجاد می‌شود (رابطه بدنمندی)؟

روش تحقیق

پژوهش از نظر هدف کاربردی؛ از نظر نوع داده‌ها، کیفی و از نظر روش اجرا، پساپدیدارشناسی است. جامعه آماری تحقیق معلمان مدارس ابتدایی (دوره دوم ابتدایی) شهر ایلام بود که از شبکه دانش‌آموزی شاد برای تدریس استفاده می‌کردند که به روش گلوله برفی نمونه‌گیری شدند و تعداد ۱۹ نفر به عنوان نمونه برای مصاحبه انتخاب شدند. پژوهشگر به منظور انتخاب افراد برای نمونه‌گیری سعی دارد معلمان غنی از اطلاعات را انتخاب کند؛ بنابراین معیارهای ورود به این مطالعه برای معلمان، داشتن تدریس به مدت دو سال در بستر شبکه دانش‌آموزی شاد بود. فرایند انتخاب نمونه‌ها تا اشباع داده‌ها ادامه داشت؛ یعنی تا زمانی که دیگر هیچ داده جدیدی به دست نیامد.

ابزار گردآوری داده‌ها در این مطالعه، مصاحبه با معلمانی بود که از شبکه دانش‌آموزی شاد در کلاس‌های درس خود استفاده می‌کردند. در این مصاحبه ابتدا ویژگی‌های جمعیت شناختی و پرسنلی معلم (جنسیت، سن، سابقه تدریس، تحصیلات، رشته تحصیلی، پایه تحصیلی تدریس) و سپس از رابطه بدنمندی معلم با شبکه دانش‌آموزی شاد، سوال شد. تعداد مصاحبه‌ها در این پژوهش ۱۹ نفر بود که به روش نمونه‌گیری هدفمند و گلوله برفی انتخاب شدند. با هریک از نمونه‌ها حدود یک ساعت مصاحبه شد و مصاحبه‌ها ضبط و پس از گوش دادن دوباره یا چندباره به متن نوشتاری تبدیل شد. در گام بعدی مطالب نوشتاری، مطالعه شد تا معانی و مفاهیم کلی به دست آید. سپس با تمرکز بر جملات و عبارات مهم و مرتبط به موضوع، مطالب کدگذاری شدند، به این صورت که ابتدا کدگذاری باز و سپس کدگذای محوری صورت گرفته است و در نهایت کدگذاری انتخابی برای استخراج مفاهیم و مضامین انجام شد.

برای تعیین اعتبار درونی یافته‌ها، از تطبیق داده‌ها با مبانی نظری و پیشینه و مصاحبه با خبرگان استفاده شد، برای تأیید دقّت و صحت داده‌ها، در مورد اعتبار مطالعه از شیوه بررسی به‌وسیله اعضای پژوهش استفاده گردید، جهت تعیین اعتبار بیرونی یافته‌ها از تکنیک های حصول اشباع نظری و مثلث سازی استفاده شد.

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

نتایج آزمون مثلث سازی بدین شرح است: باز آزمون روش انجام کار با ۷۴ درصد پایایی، آزمون قابلیت اطمینان بین کدگذاران با ۷۶ درصد و استفاده از مصاحبه‌شوندگان جدید برای آزمون قابلیت اطمینان مدل ۷۶ درصد پایایی حکایت از قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها داشت (جدول ۱) به‌منظور تجزیه‌وتحلیل داده‌ها از روش کدگذاری با رویکرد تحلیل مضمون (تولید کدهای اولیه و کدگذاری، شناخت مضامین، ترسیم شبکه مضامین، تحلیل شبکه مضامین) استفاده شد.

جدول ۱: نتایج به دست آمده از اعتباریابی مدل به روش مثلث سازی

روش	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	تعداد عدم توافقات	پایایی باز آزمون
مصاحبه شونده ۳	۳۵	۱۳	۱۷	۰/۷۴
مصاحبه شونده ۳	۳۸	۱۵	۱۹	۰/۷۸
مصاحبه شونده ۳	۴۸	۱۸	۲۳	۰/۷۵
مجموع	۱۲۱	۴۶	۵۹	۰/۷۶

یافته‌ها:

در زیر مشخصات جمعیت شناختی افراد شرکت کننده در مصاحبه ها رسم شده است.

جدول ۲: مشخصات جمعیت شناختی نمونه

ردیف	جنسیت	تحصیلات	سن	سنوات	پایه	تعداد دانش‌آموز
۱	زن	کارشناسی ارشد	۴۰	۱۶	چهارم	۲۳
۲	زن	کارشناسی ارشد	۳۰	۱۱	پنجم	۱۵
۳	مرد	کارشناسی ارشد	۲۹	۱۰	ششم	۱۶
۴	مرد	دکتری	۳۰	۱۰	چهارم	۱۴
۵	مرد	کارشناسی ارشد	۳۷	۱۰	پنجم	۱۶
۶	زن	دکتری	۴۰	۱۸	پنجم	۲۵
۷	مرد	کارشناسی ارشد	۳۸	۲۰	چهارم	۲۷
۸	مرد	کارشناسی ارشد	۳۶	۱۸	ششم	۳۴
۹	مرد	کارشناسی ارشد	۳۲	۶	ششم	۲۳
۱۰	زن	کارشناسی ارشد	۳۲	۵	چهارم	۲۵
۱۱	زن	کارشناسی ارشد	۴۳	۱۹	ششم	۱۸
۱۲	زن	کارشناسی ارشد	۲۹	۱۰	ششم	۱۶
۱۳	زن	کارشناسی ارشد	۳۳	۵	ششم	۱۹
۱۴	زن	کارشناسی ارشد	۳۸	۲۰	پنجم	۲۲
۱۵	زن	کارشناسی ارشد	۳۷	۷	چهارم	۲۰
۱۶	زن	کارشناسی ارشد	۴۲	۲۱	سوم	۲۲
۱۷	زن	دکتری	۳۵	۷	پنجم	۲۶
۱۸	مرد	دکتری	۳۵	۵	ششم	۲۵
۱۹	زن	دکتری	۳۹	۱۵	اول	۳۰

یافته‌های (جدول۲) نشان می دهد که ۱۲ نفر از معلمان نمونه زن و ۷ نفر معلم مرد بوده اند از این تعداد ۲ نفر دارای مدرک دکتری و ۱۴ نفر دارای مدرک کارشناسی ارشد بوده اند، دامنه سنی نمونه بین ۲۹ تا ۴۳ بود.

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

داده های پژوهش از طریق فرایند کدگذاری کیفی مورد تحلیل قرار گرفت. برای این منظور ابتدا مصاحبه های بدست آمده توسط محقق، دو بار بطور کامل مطالعه شده، بخش هایی از متن مصاحبه ها که کلیدی بودند مشخص شدند و به عنوان کدگذاری باز (مفهوم) انتخاب شدند که با ترکیب و تلفیق کدهای مختلف در نهایت ۵۲۸ مفهوم حاصل شد، در کدگذاری محوری با دسته بندی مفاهیم شناسایی شده، تعداد ۶۸ مقوله شناسایی شد. در کدگذاری انتخابی پس از ترکیب و تلخیص مقوله ها، تعداد ۱۴ مضمون (تم) مشتمل بر یک یا چند کد پایه شناسایی شدند. سپس با کمک خبرگان به بررسی و بازنگری آنها پرداخته شد که در نهایت همان مضامین پذیرفته شد و فقط در خصوص نامگذاری کدها تغییراتی اعمال شد.

جدول شماره ۳: مفهوم، مقوله و مضامین (تم)

مفهوم	مقوله	مضمون (تم)
تغییر در رفتار معلمان	تاکید معلم بر تغییر در نوع رفتار دانش‌آموز	تغییر در نوع رفتار دانش‌آموز و ارتباطات با معلم
تغییر آنی بود		
ایجاد تغییر در رفتار معلم		
تغییرات چشمگیر در نوع رفتار معلم		
تغییر در رفتار		
تغییر در نحوه رفتار و بخصوص تعامل معلم و فراگیران		
باعث تغییراتی در شیوه آموزش و تدریس معلم می‌شود	سعی معلم در تغییر نوع آموزش	
روش های غالب بیشتر در تغییر در شیوه آموزش و تدریس معلم		
در شیوه آموزش تغییراتی ایجاد میشه		
نوع آموزش معلم متفاوت می‌شود		
تاثیر بر کیفیت آموزش معلم		
تغییر نوع ارتباط	تاکید معلم بر ایجاد فضای تغییر در نوع ارتباط دانش‌آموز با معلم	
عادت به ارتباط دوطرفه		
ارتباط از طریق یک کلیپ یا عکس		
توانمندی معلم در ارتباط برقرار کردن با دانش‌آموزان		
ارتباط بیشتر با لحن نرم		
فقط می خواهد با دانش‌آموزانش ارتباط برقرار کند		
ارتباط با کلیپ های آموزشی متنوع		
بهبود روابط معلم-دانش‌آموز		
باید رفتارهای آموزشی را متناسب با نوع آموزش تنظیم کند	سعی معلم برای انعطاف و انطباق پذیری بیشتر	

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

انطباق پذیری بیشتر	در رابطه با دانش‌آموز	
انعطاف‌پذیری معلمان در مواجهه با تغییرات و نوآوری‌های آموزشی		
باعث توانمندی معلم در تطبیق با فناوری‌ها و روش‌های آموزشی جدید		
عادت به سایر روش های تعاملی	سعی معلم برای مشارکت و تعامل دادن دانش‌آموز در آموزش	افزایش مشارکت دانش‌آموزان
افزایش مشارکت و تعامل در فرآیند آموزشی		
ایجاد دو گروه یکی مختص ارسال تکالیف و کارهای گروهی بود	وادار کردن دانش‌آموز برای کار گروهی و مشارکت	
یک گروه دیگر جهت تدریس		
دانش‌آموزان را گروه بندی کردم		
دادن کارگروهی به دانش‌آموزان		
توانمندی های اجتماعی و توانمندی مشارکتی دانش‌آموزان		
تشکیل گروه های کلاسی در فضای مجازی		
تشکیل گروه ها مانند کلاس های حضوری		
هم خودم و هم دانش‌آموزانم احساس می کردیم هر لحظه در کنار هم هستیم	ایجاد فضا برای درد و دل و صمیمیت دانش‌آموزان با معلم	ایجاد فضای بهبود رفتار دوستانه دانش‌آموزبا معلم
به طوری که حتی در دل می کردند		
مشکلات خانواده را مطرح می کردند		
رد و بدل شماره تلفن همراه بین دانش‌آموز و معلم	دادن فضا برای رد و بدل شماره تماس به دانش‌آموز	
انجام تکالیف با کلیپ های درسی	تغییر شیوه انجام تکلیف برای دانش‌آموزان	دادن امکان انتخاب و تغییر روش تدریس برای دانش‌آموزان
آماده سازی تکالیف با استفاده از فناوری‌های روز مثل اسکراج مطالبی		
دادن حق انتخاب نوع انجام تکالیف		
تکالیف وبررسی به موقع انها وباز خورد جدی و دقیق		
تغییر نوع بازخوردهای کلامی	امکان و اجازه بازخورد دادن دانش‌آموز به معلم	
ارسال بازخوردهای تشویقی (استیکرهای تشویقی)		
پذیرش بازخوردهای مختلف برای معلم		
بازخوردهای کلامی،		
بازخوردهای کتبی		
دادن بازخورد به صورت نوشته و صوتی		
آگاه شدن معلم از بازخوردهای تدریس خود		

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

ارسال استیکرهای تشویق		
اهمیت دادن به کیفیت کلیپ ارسالی	ایجاد اهمیت معلم و دانش‌آموز در یادگیری به وسیله ویدئو و کلیپ	
استفاده از ویدئو و کلیپ برای بیان مطالب درسی		
شناسایی نقاط قوت و ضعف دانش‌آموز از روی فیلم		
استفاده از وسایل و دست سازه هایی وتهیه فیلم		
ارسال فیلم همراه با توضیحات برای تدریس		
به صورت تماس تصویری از آنها پرسش به عمل می آید و نمره آنها در دفتر نمره ثبت می‌شود		
فقط فیلمی از تدریس ارسال نمی‌شود		
زمان های خاصی از آن فیلم یا کلیپ آموزشی قرار دهد		
عدم معلم محور بودن تدریس	معلم محور نبودن تدریس	
معلم فقط متکلم وحده نیست		
کاهش نظارت بر رفتار دانش‌آموز	امکان کاهش و تغییر در نظارت به خواست دانش‌آموز	
نظارت کافی با توجه به شرایط جدید و فناوری موجود		
در تدریس مجازی در شبکه شاد کار نظارت خیلی سخت تر از تدریس حضوری می باشد		
عدم تسلط و اهمیت خروج و حضور دانش‌آموز در کلاس		
ایجاد نظم و هماهنگی کلاس همین طور ارزشیابی از آموخته های دانش‌آموزان	امکان و اجازه انتخاب نوع ارزشیابی به دانش‌آموز	
ارزشیابی وباز خورد مناسب کلاس		
برای انجام ارزشیابی فیلمی از خود تهیه کنند		
تغییر در برنامه ریزی های آموزشی خود	تغییر در برنامه ریزی های آموزشی به خواست دانش‌آموز	
هدایت و راهنمایی دانش‌آموز با مشاهده عدم یادگیری	راهنمایی و هدایت به یادگیری بیشتر دانش‌آموز	توجه به توانایی‌های دانش‌آموز
هدایت و راهنمایی دانش‌آموز با مشاهده ناهنجاری‌های رفتاری طرح نکات تربیتی		
توجه کافی دارند یا نه سوالات یا تکالیف خاصی در نظر گرفته شود	توجه بیشتر به دانش‌آموزان	
توجه به تلاش های دانش‌آموزان هرچند کوچک		
از دانش‌آموز بخواهد که جواب آن سؤالات را از دیدگاه خود ارسال کنند		
در هر لحظه سوالی یا چالش جذابی برای دانش‌آموزان به ذهنم می رسید سریع در گروه آموزش عنوان می کردم	عادت به چالش ایجاد کردن برای دانش‌آموزان	
ایجاد انگیزه درسی از طریق طرح یک سؤال چالش برانگیز		

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

دانستن یک پیش زمینه از دانش‌آموزان	ایجاد فضای شناخت عمیق و همه جانبه دانش‌آموز	
احوال پرسی با دانش‌آموزان همانند کلاس حضوری		
شناخت استعدادها، توانایی ها و ویژگی شخصیتی دانش‌آموزان		
به دنبال شناخت عمقی از دانش‌آموزان		
مثل محیط کلاس حضوری و سنتی خواهد بود	ایجاد احساس عدم تفاوت با کلاس حضوری برای دانش‌آموز	نزدیک شدن آموزش شاد به آموزش حضوری
محتوا و بازخورد های مثل یک کلاس روتین است		
آموزش مثل روش تدریس سنتی و چهره به چهره		
همان اعمالی که در کلاس درس انجام می دهد در شاد هم انجام می دهد		
کم شدن فاصله بین شاد و حضوری		
جدیت معلم در کلاس شاد مانند حضوری می‌شود	ارتباط و جدیت مانند کلاس حضوری	
ارتباط مانند کلاس حضوری نبود		
احساس مسئولیت معلم در کلاس شاد همانند کلاس حضوری		
تجربه احساسی همانند کلاس حضوری می‌شود.		
آماده سازی شرایط برای کلاس مجازی همانند کلاس حضوری		
رعایت قوانین و مقررات در فضای شاد همان کلاس حضوری		
شرکت دانش‌آموزان در فرآیند یادگیری مانند زمان تدریس حضوری		
حضور به موقع در محیط مجازی	حضور به موقع و برنامه ریزی شده معلم	
حضور طبق برنامه ریزی قبلی و دادن برنامه درسی به دانش‌آموزان		
عادت به حضور در ساعت های مختلف		
توانمندی معلم در فهمیدن نیازها و تجربیات آنها کمک کند	ایجاد توقع توانمندی آموزشی معلم از سوی دانش‌آموز	تقویت برخی از ویژگی‌های مثبت دانش‌آموز
می‌تواند به توانمندی و کیفیت آموزشی معلمان افزوده		
اینجانب هم با صبوری به همه آنها اکثر مواقع پاسخ می دادم.	ایجاد توقع پاسخ گویی به دانش‌آموز در هر ساعت	
بارها در طول روز شاد را چک می کردم و به فعالیت های دانش‌آموزانم پاسخ می دادم		
چک کردن شاد برای پاسخ به سوالات که دانش‌آموز		
تشویق معلمان به تخیل خلاقیت در آموزش	ایجاد توقع پرورش خلاقیت دانش‌آموز	
تشویق به کشف و یادگیری		
افزایش تمرکز بر تخیل و خلاقیت		

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

روش های مختلف و خلاقیت در حل مشکلات		
روش‌های تدریس مختلف و خلاقانه‌ای		
استفاده از مهارت های دست ورزی و ساخت ابزار های آموزشی		
تشویق معلمان به تخیل خلاقیت در آموزش		
افزایش توانایی معلم در استفاده از قابلیت‌های ذهنی	ایجاد و تقویت تفکر و پویایی برای دانش‌آموز	
افزایش توانایی معلم در را تقویت تفکر		
به پویایی معلمان		
معلمان را به تحلیل و تفکر عمیق‌تر در موضوعات آموزشی		
معلمان را به ادراک‌ها و فهم غیرمادی	افزایش درک و فهم غیر مادی و غیر خطی دانش‌آموز	
معلم دانش‌آموز را به ادراک‌ها و فهم غیرخطی هدایت کند		
فقط نحوه بازخورد به دانش‌آموزان و دغدغه آموزش آنان بود	اهمیت به بازخورد به دانش‌آموزان و دغدغه آموزش	
عدم تعامل چهره به چهره و عدم می فهمیدن یادگیری از طریق چهره	عدم امکان برای تعامل و شناخت دانش‌آموز	امکان تقویت ویژگی‌های منفی دانش‌آموزان
باعث شد که معلمان از ارتباط چهره به چهره کمتر استفاده کنند		
عدم شناخت در مورد یادگیری دانش‌آموزان از طریق چهره		
سایر شرایط درونی و بیرونی یادگیری مغفول می ماند	مغفول ماندن از سایر ویژگی‌های یادگیری	
کاهش آگاهی از فرایند یادگیری دانش‌آموز		
عادت به ندیدن دانش‌آموزان در شاد	عادت به ندیدن دانش‌آموزان	
قضاوت بر اساس نمودهایی در شاد		
عدم نظم در تشکیل کلاس	عادت دادن دانش‌آموز به کلاس های نا منظم	
عادت به کلاس های نا منظم		
تغییرات در پوشش معلم و دانش‌آموز	امکان تغییر ظاهر و پوشش دانش‌آموز	
عدم تماس چشمی با دانش‌آموزان	نبود امکان تماس چشمی و احساسی راحت برای دانش‌آموز	
نداشتن اطلاع از اوضاع احوال جسمی و روحی دانش‌آموز		
استفاده از تمام ظرفیت های شاد برای یادگیری بیشتر	امکان استفاده از ظرفیت های شاد برای دانش‌آموز	استفاده بیشتر دانش‌آموزان از امکانات مثبت شاد
زمان یادگیری نامحدود		
با آزمایش و خطا و استفاده از روش هایی که بیشتر بتوانم دانش‌آموزانم را در فرایند یادگیری درگیر کنم		
تولید محتوای الکترونیکی	دادن امکان تولید محتوای الکترونیکی توسط دانش‌آموز	
برگزاری دوره برای تولید محتوای الکترونیکی		
رفتن به سمت تولید محتوای الکترونیکی		

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

رفتن به دنبال نرم افزارهایی بودم که بر روی گوشی نصب شود و تولید محتوا کند	امکان استفاده از نرم افزارها و برنامه های کمکی برای دانش‌آموزان	
استفاده از نرم افزارهای کمکی (اینشات)		
استفاده از نرم افزار اینشات و اسکرین ریکوردر برای ضبط		
استفاده بیشتر از ابزارهای ترکیبی برای آموزش		
صرفا به تهیه و تولید متن و محتوا اکتفا می‌شود	امکان تولید محتوای بیشتر برای دانش‌آموز	
ارائه محتوای آموزشی با مثال‌های متعدد،		
تولید محتوای آموزشی و طراحی آموزشی		
بیشتر درسنامه ارسال کنند	تغییر در نحوه ارسال و استفاده از محتوا	
در این شبکه مطمئنا می توانند محتواهای جذابی ارسال کنند تا ایجاد انگیزه بیشتری برای یادگیری دانش‌آموزان صورت بگیرد		
محتواهای متنوع صدا، تصویر و ... جهت یادگیری بهتر		
روش‌های مختلف برای حضور و غیاب دانش‌آموزان انجام پرسش و پاسخ به صورت تصادفی	روش های متفاوت و نوین حضور و غیاب	
حضور و غیاب دانش‌آموزان با روش‌های مختلف و انعطاف معلم		
تنوع شیوه حضور و غیاب		
حضور و غیاب دانش‌آموزان با ویس		
مؤثرتر و جذاب‌تر کردن روش‌های آموزشی	توسعه و جذاب‌تر کردن روش‌های آموزشی	کمک به جذب دانش‌آموز و یادگیری بیشتر
توسعه روش‌های آموزشی نوین		
جذاب‌تر کردن تجربه آموزشی		
ارتقاء سطح یادگیری و فهم دانش‌آموزان	بهبود یادگیری دانش‌آموزان	
توانمندی معلم را در ارتقاء سطح آموزش و یادگیری دانش‌آموزان افزایش دهد		
با روش های متفاوت ومتنوع در کلاس درس ایجاد انگیزه می‌کند	ایجاد انگیزه برای دانش‌آموز	
نقش تسهیلگر معلم باید در آموزش به جای یاددهنده	هدایت بیشتر به بحث و یادگیری	
هدایت دانش‌آموزان با ایجاد گفتمان و بحث‌های گروهی		
راه اندازی بحث و گفتگو		
اجازه دادن به دانش‌آموزان برای صحبت		
بیان نظرات به‌وسیله ایجاد بحث و تبادل نظر		
اجازه به دانش‌آموزان برای صحبت از حس و حال خود	میدان دادن و استفاده از ظرفیت های دانش‌آموزان	
اجازه به دانش‌آموزان برای فعالیت کلاسی		

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

درشاد مجبورم برای اطلاع از توانمندی دانش‌آموزان این اطلاعات رو با درسم ادغام کنم		
به دنبال دانش‌آموزان اجتماعی، فن بیان خوب، سخنور، اعتماد به نفس بالا بالا بود که بتواند در کلاس مشارکت کند		
کمک خواستن از دانش‌آموزان برای تدریس		
زنگ شروع کلاس از طریق فراخوان	ایجاد تنوع و انگیزه بیشتر	
بعد از آن یک موسیقی ورزشی جهت شاد شدن		
انگیزه گرفتن از دانش‌آموزان		
دادن بازخورد به دانش‌آموزان برای ترغیب به شرکت در فرآیند یادگیری		
عادت به تلاش مضاعف معلم برای جذب دانش‌آموز	تلاش برای جذابیت و ایجاد شور و شوق	
تلاش برای ایجاد شوق و علاقه در دانش‌آموز		
با روش های متفاوت ومتنوع در کلاس درس ایجاد انگیزه می‌کند		
عامل جذب کننده دانش‌آموزان	روش های جذب دانش‌آموز	
استفاده بیشتر از تجربیات دیگر همکاران		
به اشتراک گذاری مطالب مفید درسی		
تاثیر در ناخودآگاه معلم	تاثیر در ناخودآگاه و بی توجهی به نقش واسطه ای شاد	ادغام برنامه شاد و تدریس
بی توجهی به این واسطه بین معلم و فراگیران		
تغییرات درونی سازی می‌شود		
تلفن همراه به نوعی تبدیل به کلاس درس معلم می‌شود	محو شاد و گوشی و تبدیل شاد به عنوان بخش اصلی تدریس	
تکنولوژی نه وسیله ارتباطی بلکه خود کلاس حضوریش می‌شود		
عدم توجه معلم به شبکه شاد		
تبدیل گوشی به یک کلاس درس		
به تکنولوژی گوشی اصلا توجه نداشته		
تبدیل شاد به عنوان بخش اصلی تدریس معلم		
تکنولوژی عضوی از بدن ما شد		
شبکه شاد محو می‌شود		
زمان ساعت تدریس، زمان استراحت دانش‌آموزان و حتی باز خورد دادن در قبال تکالیف و فعالیتهای محول شده		
و برنامه شاد و گونه نرم افزاری آن کاملا در حاشیه بود به جز مواردی که		

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

اینترنت ضعیف می شد یا فایل ها ارسال نمی شد یا در پهنای باند شبکه مشکل ایجاد می شد		
فقط خود نرم افزار شاد و نقاط ضعف آن باعث به هم ریختگی و ضعف هایی در تدریس می شد		
احساس می کند کاملا با کلاس یکی شده است	یکی شدن با کلاس درس	
رفتارش تحت تأثیر یکی شدن با کلاس قرار می گیرد		
ادغام شدن با کلاس درس		
حین کارهای معمول حین تدریس معلم احساس می کند که با شبکه شاد یکی شود		
گوشی موبایل و شبکه شاد دیگر یک ابزار نبود بلکه عضوی از بدن معلم شد	تبدیل شاد به عضو یاددهنده	
تبدیل شاد به عضو یاد دهنده		
استفاده معلم از تمام ظرفیت های خود	تغییرات مثبت در نحوه کلاسداری و مدیریت	تثبیت برنامه شاد
تغییرات در نحوه کلاسداری و مدیریت کلاس		
توجه به ظرفیت دانش‌آموزان و فناوری که در اختیار دارند از آنها انتظاراتی داشته باشیم		
صبوری معلم، زمان بندی ومدیریت زمان		
هماهنگ با ابزارهای قابل استفاده در شاد	استفاده بهتر و مفیدتر از شاد	
از قابلیت های شاد بهتر استفاده می کند		
به کارگیری حداکثر توانایی معلم		
نتیجه کار معلم و توانایی‌های معلم نتیجه آموزشی است		
آموزش و تدریس بیشتر حالت کلامی به خود می گیرد.		
استفاده از برنامه شاد در پس زمینه قرار می گیرد		
کنترل کلاس را به نحواحسن به دست می‌گیرد		
تدریس در یک فضای گرم		
جزعی جدا نشدنی از کار او شده	شاد جزء جدا نشدنی از کار آموزشی می‌شود	
نمی تواند بدون وجود این وسیله کارش را انجام دهد		
استفادهٔ گسترده از تکنولوژی	درخواست دانش‌آموز برای کاهش استفاده از روش های سنتی تدریس	
باز شدن چشم مان به جهان تکنولوژی		
کاهش استفاده از تخته و ماژیک و مداد		
در گیر شدن ساعات بیشتری از وقت معلّم را خارج از وقت آموزشی		
عدم برقراری ارتباط او با شاگردانش می کند		
کاهش استفاده از تخته و ماژیک و مداد		
استفاده ی همگانی معلمان از فضای شاد	استفاده ی بیشتر معلمان از شاد	
تأثیرات ارتباط به شخصیت دارد	بستگی به شخصیت و تفکر و تمرکز معلم دارد	ایجاد تغییرات در دانش‌آموز با توجه

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

بدنمندی به مفهوم تخیلی و استفاده از ذهن تبدیل		به شرایط و شخصیت معلم
مرتبط به تمرکز و تفکر ذهنی معلم در فرآیند آموزش		
تأثیرات متنوعی بر رابطه بدنمندی دارد	تاثیرات متفاوت و مختلف شاد	
بستگی به عواملی مختلفی دارد		
تأثیرات می‌تواند بسته به عوامل متعددی داشته باشد		
تأثیرات ارتباط به تجربیات قبلی و نگرش معلمان نسبت به فناوری متفاوت باشد.		
عدم توجه دانش‌آموز و معلم دیگر به حال روحی یکدیگر	عدم تعامل و توجه با مسائل روحی دانش‌آموز	عادی شدن ویژگی‌های منفی و مشکلات شاد برای دانش‌آموز
تعامل یاددهنده و یادگیرنده کاهش می یابد		
اولیا در شاد حضور دارد و به جای دانش‌آموز استیکر می فرستند	عدم اهمیت احراز هویت دانش‌آموز	
عدم احراز هویت دانش‌آموز یا اولیای او در کلاس هست.		
زمان بر بودن وفق با محیط تدریس مجازی	زمان بر بودن هماهنگی با شبکه شاد	
ایجاد هماهنگی با شبکه شاد در چندین سال بی‌وقفه		

یافته های جدول نشان داد که در کدگذاری انتخابی پس از ترکیب و تلخیص مقوله ها، تعداد ۱۴ مضمون (تم) مشتمل بر یک یا چند کد پایه شناسایی شدند.

نتایج کدگذاری مصاحبه ها نشان داد، اولین مضمون حاصل از کدگذاری «ایجاد تغییر در نوع رفتار دانش‌آموز و ارتباطات با معلم» است، این مضمون حاصل از ۴ مقوله "تاکید معلم بر تغییر در نوع رفتار دانش‌آموز، سعی معلم در تغییر نوع آموزش، تاکید معلم بر ایجاد فضای تغییر در نوع ارتباط دانش‌آموز با معلم، سعی معلم برای انعطاف و انطباق پذیری بیشتر در رابطه با دانش‌آموز" است.

نتایج تحلیل مصاحبه ها نشان داد، اولین مقوله حاصل از کدگذاری تاکید معلم بر تغییر در نوع رفتار دانش‌آموز است این کد از تجمیع ۳ مصاحبه از معلمان حاصل شد، به طور مثال مصاحبه شونده شماره یک بیان داشت که « در صورتی که آموزش غیر حضوری یا شبکه شاد غالب شود نوع رفتار معلم به تبع آن رفتار دانش‌آموز نیز کاملاً تغییر کرده ، تغییراتی کاملاً محسوس که معلم بتواند با توجه به شرایط جدید بر کلاس خود تسلط کافی داشته باشد» دومین مقوله حاصل از مصاحبه ها «سعی معلم در تغییر نوع آموزش» است که به طور نمونه از مصاحبه شونده شماره ۱۴ استخراج شده است « معلم میبایست تمام اهداف و برنامه‌های خود را متناسب با شیوه آموزشی جدید تنظیم کند به گونه‌ای که بتواند تغییراتی در شیوه تدریس ، ارزشیابی، هدف گذاری، زمانبندی، ترغیب دانش‌آموزان » سومین مقوله حاصل از مصاحبه ها «تاکید معلم بر ایجاد فضای تغییر در نوع ارتباط دانش‌آموز با معلم»

دومین مضمون حاصل از کدگذاری "باعث افزایش مشارکت دانش‌آموزان می‌شود" است این مضمون حاصل از ۲ مقوله "سعی معلم برای مشارکت و تعامل دادن دانش‌آموز در آموزش" و "وادار کردن دانش‌آموز برای کار گروهی و مشارکت " است. این مضمون در ۶ مصاحبه نمایان است یکی از این مصاحبه ها شماره ۱۸ است « روش‌های آموزشی را به سمت یک فرآیند آموزشی

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

مؤثرتر و جذاب‌تر هدایت کند. این تأثیرات می‌توانند باعث بهبود روابط معلم–دانش‌آموز، افزایش مشارکت و تعامل در فرآیند آموزشی و ارتقاء سطح یادگیری و فهم دانش‌آموزان شوند »

سومین مضمون حاصل از کدگذاری " ایجاد فضای بهبود رفتار دوستانه دانش‌آموزبا معلم می‌شود " است این مضمون حاصل از ۲ مقوله " ایجاد فضا برای درد و دل و صمیمیت دانش‌آموزان با معلم ،" و "، دادن فضا برای رد و بدل شماره تماس به دانش‌آموز " است .

این مضمون در ۵ مصاحبه نمایان است یکی از این مصاحبه ها شماره ۱۰ است « معلم به هیچ عنوان در کلاس حضوری شماره تلفن همراهش را در اختیار دانش‌آموز قرار نمی دهد ولی در شاد این طور نیست یا گروه های کلاسی در فضای مجازی تشکیل دهد » و مصاحبه شماره ۱۹ « دیگر دانش‌آموزان به خوبی اون نگرانی های معلم را نمی توانند درک کنند و اینکه جو و فضای کلاس های فیزیکی و اون صمیمیت و همراهی کردن دانش‌آموزان در این شبکه شاد وجود ندارد ».

چهارمین مضمون حاصل از کدگذاری " دادن امکان انتخاب و تغییر روش تدریس برای دانش‌آموزان" است این مضمون حاصل از ۶ مقوله " تغییر شیوه انجام تکلیف برای دانش‌آموزان"، "امکان و اجازه بازخورد دادن دانش‌آموز به معلم"، "ایجاد اهمیت معلم و دانش‌آموز در یادگیری به وسیله ویدئو و کلیپ"، "معلم محور نبودن تدریس"، "امکان کاهش و تغییر در نظارت به خواست دانش‌آموز"، "امکان و اجازه انتخاب نوع ارزشیابی به دانش‌آموز" و تغییر در برنامه ریزی های آموزشی به خواست دانش‌آموز " است .

پنجمین مضمون حاصل از کدگذاری " باعث پر اهمیت کردن توجه به توانایی‌های دانش‌آموز می‌شود " است این مضمون حاصل از ۴ مقوله" راهنمایی و هدایت به یادگیری بیشتر دانش‌آموز" ، " توجه بیشتر به دانش‌آموزان" ، " عادت به چالش ایجاد کردن برای دانش‌آموزان" و " ایجاد فضای شناخت عمیق و همه جانبه دانش‌آموز"

ششمین مضمون حاصل از کدگذاری " آموزش در شاد به آموزش حضوری نزدیک‌تر می‌شود " است این مضمون حاصل از ۳ مقوله" ایجاد احساس عدم تفاوت با کلاس حضوری برای دانش‌آموز" ، " ارتباط و جدیت مانند کلاس حضوری" و " حضور به موقع و برنامه ریزی شده معلم " است.

هفتمین مضمون حاصل از کدگذاری " تقویت برخی از ویژگی‌های مثبت دانش‌آموز" است این مضمون حاصل از ۶ مقوله" ایجاد توقع توانمندی آموزشی معلم از سوی دانش‌آموز " ، " ایجاد توقع پاسخ گویی به دانش‌آموز در هر ساعت" و " ایجاد توقع پرورش خلاقیت دانش‌آموز " ، " ایجاد و تقویت تفکر و پویایی برای دانش‌آموز " ، " افزایش درک و فهم غیر مادی و غیر خطی دانش‌آموز " و " اهمیت به بازخورد به دانش‌آموزان و دغدغه آموزش " است.

هشتمین مضمون حاصل از کدگذاری " تقویت برخی از ویژگی‌های مثبت دانش‌آموز" است این مضمون حاصل از ۶ مقوله" ایجاد توقع توانمندی آموزشی معلم از سوی دانش‌آموز " ، " ایجاد توقع پاسخ گویی به دانش‌آموز در هر ساعت" و " ایجاد توقع پرورش خلاقیت دانش‌آموز " ، " ایجاد و تقویت تفکر و پویایی برای دانش‌آموز " ، " افزایش درک و فهم غیر مادی و غیر خطی دانش‌آموز " و " اهمیت به بازخورد به دانش‌آموزان و دغدغه آموزش " است.

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

دهمین مضمون حاصل از کدگذاری " امکان تقویت ویژگی‌های منفی دانش‌آموزان " است این مضمون حاصل از ۶ مقوله" عدم امکان برای تعامل و شناخت دانش‌آموز " ، " مغفول ماندن از سایر ویژگی‌های یادگیری " و " عادت به ندیدن دانش‌آموزان " ، " عادت دادن دانش‌آموز به کلاس های نا منظم " ، " امکان تغییر ظاهر و پوشش دانش‌آموز " و " نبود امکان تماس چشمی و احساسی راحت برای دانش‌آموز " است.

یازدهمین مضمون حاصل از کدگذاری " باعث استفاده بیشتر دانش‌آموزان از امکانات مثبت شاد می‌شود " است این مضمون حاصل از ۶ مقوله" امکان استفاده از ظرفیت های شاد برای دانش‌آموز" ، " مغفول ماندن از سایر ویژگی‌های یادگیری " و " امکان استفاده از نرم افزارها و برنامه های کمکی برای دانش‌آموزان" ، " امکان تولید محتوای بیشتر برای دانش‌آموز" ، " تغییر در نحوه ارسال و استفاده از محتوا " و " روش های متفاوت و نوین حضور و غیاب " است.

دوازدهمین مضمون حاصل از کدگذاری " باعث ادغام برنامه شاد و تدریس می‌شود " است این مضمون حاصل از ۴ مقوله" تاثیر در ناخودآگاه و بی توجهی به نقش واسطه ای شاد" ، " محو شاد و گوشی و تبدیل شاد به عنوان بخش اصلی تدریس " و " یکی شدن با کلاس درس" ، " تبدیل شاد به عضو یاددهنده " است.

سیزدهمین مضمون حاصل از کدگذاری " موجب بهبود استفاده از شاد (تثبیت برنامه شاد) می‌شود " است این مضمون حاصل از ۴ مقوله" تغییرات مثبت در نحوه کلاسداری و مدیریت" ، " استفاده بهتر و مفیدتر از شاد" و " شاد جزء جدا نشدنی از کار آموزشی می‌شود" ، " درخواست دانش‌آموز برای کاهش استفاده از روش های سنتی تدریس" و " استفاده ی بیشتر معلمان از شاد" است.

چهاردهمین مضمون حاصل از کدگذاری " باعث ایجاد تغییرات در دانش‌آموز با توجه به شرایط و شخصیت معلم می‌شود " است این مضمون حاصل از ۲ مقوله" بستگی به شخصیت و تفکر و تمرکز معلم دارد" و " تاثیرات متفاوت و مختلف شاد" است.

پانزدهمین مضمون حاصل از کدگذاری " باعث عادی شدن ویژگی‌های منفی و مشکلات شاد برای دانش‌آموز می‌شود " است این مضمون حاصل از ۳ مقوله" عدم تعامل و توجه با مسائل روحی دانش‌آموز " و " عدم اهمیت احراز هویت دانش‌آموز" و " زمان بر بودن هماهنگی با شبکه شاد " است.

بحث و نتیجه‌گیری

در طول چند سال گذشته، با رواج روزافزون یادگیری دیجیتال و شبکه های اجتماعی، تغییر قابل توجهی در زمینه آموزش ایجاد شده است. این تغییر فرصت های جدیدی را برای گسترش و غنی سازی سفرهای یادگیری دانش‌آموزان در سراسر جهان باز کرده است. شبکه دانش‌آموزی شاد یکی از شبکه های نوپای نظام آموزش در ایران است، یک طرف این شبکه همانند هر برنامه آموزشی دیگر دارای طرف یاددهنده است(محترم و متاله، ۱۳۹۸). بدیهی است که در این مسیر دو طرفه شبکه آموزشی علاوه بر تاثیر بر یادگیرنده ، بر یاددهنده نیز تاثیرگذار است. اصولا شبکه دانش‌آموزی شاد فضای مناسبی برای تعامل به وجود می آورد که بر اثر استفاده از آن بر روی دو طرف موثر است. شبکه‌های مجازی و در کل آموزش الکترونیکی علاوه بر تأثیر بر یادگیری و رفتار یادگیرندگان (دانش‌آموزان) بر رفتار معلم و یاد دهنده نیز تأثیرگذار است، با توجه به عنوان پژوهش که مطالعه پساپدیدارشناسانه بدنمندی در شبکه دانش‌آموزی شاد است (زمانی که آموزش در شبکه شاد به روش غالب تبدیل شود چه تغییری در رفتار آموزشی

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

معلم ایجاد می‌شود؟) این پژوهش به تجسد از رابطه انسان با جهان با وساطت فناوری می پردازد، از دیدگاه پساپدیدارشناسی رابطه انسان با فن آوری به چهار نوع رابطه تقسیم می‌کند ، این روابط عبارت‌اند از: رابطه تجسد، رابطه هرمنوتیک ، رابطه غیریت و رابطه زمینه، رابطه تجسد به صورت (انسان– فناوری) ← جهان، ترسیم می‌شود ، تجسد نحوه تجربه انسان از جهان را از طریق یک فناوری خاص برجسته می‌کند. این فناوری هنگام استفاده از بین می‌رود، فرد می‌تواند آن را به صورت فیزیکی به عنوان بخشی از خودش تجسم کند (تورول و آدامز، ۲۰۱۸).

نتایج حاصل از مصاحبه ها در خصوص بررسی رابطه بدنمندی معلمان در شبکه دانش‌آموزی شاد نشان داد زمانی که آموزش در شبکه دانش‌آموزی شاد به روش غالب آموزش تبدیل شود (رابطه بدنمندی) ایجاد تغییر در نوع رفتار دانش‌آموز و ارتباطات با معلم را باعث می‌شود که این خود شامل تاکید معلم بر تغییر در نوع رفتار دانش‌آموز، سعی معلم در تغییر نوع آموزش، تاکید معلم بر ایجاد فضای تغییر در نوع ارتباط دانش‌آموز با معلم، سعی معلم برای انعطاف و انطباق پذیری بیشتر در رابطه با دانش‌آموز می‌شود، ایجاد تغییر به دلایل زیر انجام شود: ۱–ترکیب فعالیت‌های آموزشی با محتواهای جذاب و تعاملی مانند ویدئوها، بازی‌های آموزشی و فعالیت‌های گروهی که دانش‌آموزان را به مشارکت فعال ترغیب کند(گلشنی، ۱۴۰۱). ۲–طراحی چالش‌ها و مسابقات آموزشی که دانش‌آموزان را به رقابت و همکاری تشویق کند(صریفی و همکاران، ۱۴۰۰)، فراهم کردن یک محیط آنلاین که در آن دانش‌آموزان احساس راحتی کنند تا نظرات و سؤالات خود را بیان کنند، ۳–پاسخگویی فعال معلمان، ۴– دادن نقش‌ها و مسئولیت‌های مشخص به دانش‌آموزان در پروژه‌ها و فعالیت‌های گروهی تا حس مسئولیت و خودمدیریتی در آن‌ها تقویت شود. کمک به دانش‌آموزان برای تعیین اهداف یادگیری شخصی و پایش پیشرفتشان تا احساس انگیزه و پیشرفت بیشتری کنند۵– توجه به مهارت‌های اجتماعی و ایجاد پروژه‌های گروهی که نیازمند همکاری و حل مسئله به‌صورت جمعی باشد (احمدی مقدم و همکاران، ۱۴۰۰).

مضمون بعدی که در مصاحبه ها استخراج شد که آموزش در شبکه دانش‌آموزی شاد به روش غالب آموزش تبدیل شود باعث افزایش مشارکت دانش‌آموزان می‌شود، این مضمون شامل سعی معلم برای مشارکت و تعامل دادن دانش‌آموز در آموزش و وادار کردن دانش‌آموز برای کار گروهی و مشارکت است. افزایش مشارکت و تعامل دادن دانش‌آموز در آموزش به دلایل زیر است: بسیاری از دانش‌آموزان با روش‌های تدریس سنتی آشنا هستند، اما استفاده از این روش‌ها در شاد کمک می‌کند تا آن‌ها احساس راحتی بیشتری داشته باشند و از محیط آموزش آنلاین هراس نداشته باشند(عسکری نودشان و همکاران، ۱۴۰۲).

برگزاری بحث‌های گروهی یا پرسش و پاسخ در کلاس‌های آنلاین باعث می‌شود دانش‌آموزان تشویق به شرکت کنند و نظرات خود را بیان کنند. پروژه‌های گروهی و فعالیت‌های مشترک در یک محیط مجازی می‌تواند احساس همکاری و مشارکت را افزایش دهد، تحریک کنجکاوی دانش‌آموزان، استفاده از سوالات چالش‌برانگیز و تحریک‌کننده می‌تواند دانش‌آموزان را ترغیب به مشارکت کند. آن‌ها تمایل دارند برای نمایش دانش و توانایی‌های خود در بحث‌های کلاسی شرکت کنند(گلشنی، ۱۴۰۱). ارائه بازخورد مثبت و تشویق دانش‌آموزان به مشارکت می‌تواند انگیزه آن‌ها را برای شرکت در کلاس افزایش دهد. ایجاد فضایی که در آن همه نظرات و ایده‌ها ارزشمند محسوب شوند، دانش‌آموزان را تشویق می‌کند تا در بحث‌ها شرکت کنند بدون اینکه از قضاوت یا انتقاد بترسند.

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

در مصاحبه ها مضمون سوم استخراج شد این مضمون «ایجاد فضای بهبود رفتار دوستانه دانش‌آموزبا معلم » است که شامل دو مقوله است؛ در تبیین این یافته می توان گفت استفاده دائمی از شبکه دانش‌آموزی شاد می‌تواند تأثیرات مثبتی بر بهبود رفتار دانش‌آموزان نسبت به معلمان داشته باشد. شبکه شاد امکان برقراری ارتباط مستقیم و سریع بین دانش‌آموزان و معلمان را فراهم می‌کند. این نوع ارتباط می‌تواند به ایجاد حس نزدیکی و اعتماد بین آن‌ها کمک کند(بیرقی فرد و همکاران، ۲۰۱۹).

زمانی که دانش‌آموزان به راحتی می‌توانند با معلمان ارتباط برقرار کنند، احساس امنیت بیشتری خواهند داشت و این می‌تواند منجر به رفتار بهتر آن‌ها شود. شبکه شاد فضایی برای بیان نظرات و پرسش‌های دانش‌آموزان فراهم می‌آورد. این موضوع به آن‌ها احساس شنیده شدن و قابل احترام بودن می‌دهد(گلشنی، ۱۴۰۱).

در صورت بروز مشکلات یا سوءتفاهم‌ها، فضای دیجیتال شاد می‌تواند به عنوان محلی برای حل تعارضات و گفتگوهای سازنده عمل کند. معلمان می‌توانند با استفاده از این شبکه، رفتار و پیشرفت دانش‌آموزان را به‌طور مستقیم زیر نظر داشته و به موقع به مشکلات رسیدگی کنند(نوری و واحدی، ۱۴۰۲).

معلمان می‌توانند در این فضا به دانش‌آموزان بابت رفتارهای مثبت و مشارکت‌هایشان پاداش دهند. این کار می‌تواند انگیزه‌ی بیشتری برای ادامه‌ی رفتارهای مثبت ایجاد کند. وجود یک شبکه مشترک، احساس همکاری و تعلق به یک جامعه را در بین دانش‌آموزان و معلمان تقویت می‌کند. این ارتباطات می‌تواند به بهبود رفتارهای اجتماعی و روابط بین فردی کمک کند.

مضمون دیگری که در مصاحبه ها استخراج شد این بود "دادن امکان انتخاب و تغییر روش تدریس برای دانش‌آموزان" است این مضمون حاصل از ۶ مقوله است که شامل تغییر شیوه انجام تکلیف برای دانش‌آموزان، امکان و اجازه بازخورد دادن دانش‌آموز به معلم و ... در تبیین این یافته می توان گفت دادن امکان انتخاب و تغییر روش تدریس برای دانش‌آموزان از تأثیرات مهم و مثبت استفاده از شبکه دانش‌آموزی شاد است. وقتی دانش‌آموزان در انتخاب روش تدریس دخیل باشند، حس مسئولیت و مشارکت آن‌ها افزایش می‌یابد. این احساس مالکیت نسبت به یادگیری می‌تواند باعث انگیزه بیشتر در آن‌ها شود.

هر دانش‌آموز ویژگی‌ها و سبک یادگیری خاص خود را دارد. با ارائه گزینه‌های مختلف برای روش تدریس، معلمان می‌توانند به بهتر پاسخ دادن به نیازهای فردی دانش‌آموزان کمک کنند و در نتیجه یادگیری مؤثرتری ایجاد کنند(محمدیاری‌یالقوز و شهیدی، ۱۳۹۹). هنگامی که دانش‌آموزان گزینه‌ای برای انتخاب روش یادگیری خود دارند، میزان علاقه و انگیزه آن‌ها برای یادگیری افزایش می‌یابد. آن‌ها به سمت روش‌هایی که بیشتر به آن‌ها گوشزد می‌شود، گرایش پیدا می‌کنند. همچنین دانش‌آموزان در انتخاب روش تدریس می‌آموزند که چگونه تصمیم بگیرند و پیامدهای انتخاب‌های خود را بسنجند. این مهارت‌ها به آن‌ها کمک می‌کند تا در آینده نیز در شرایط مختلف تصمیمات بهتری اتخاذ کنند.

وقتی آموزش در شبکه دانش‌آموزی شاد به روش غالب آموزش تبدیل شود نوع تدریس معلم عوض می‌شود این مضمون شامل تغییر در نوع تکلیف دادن و بررسی تکالیف، ارسال بازخورد، اهمیت دادن ویدئو و کلیپ، معلم محور نبودن تدریس، کاهش و تغییر در نظارت، تغییر نوع ارزشیابی و تغییر در برنامه ریزی های آموزشی است. در شبکه شاد آموزش و تدریس بیشتر حالت کلامی به خود می گیرد. استفادهٔ گسترده از تکنولوژی بجای استفاده از تخته و ماژیک و مداد و آموزش ساعات بیشتری از وقت معلّم را خارج از وقت آموزشی جهت آماده سازی محتوا در بر می گیرد .

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

مضمون دیگری که در مصاحبه ها استخراج شد پر اهمیت کردن توجه به توانایی‌های دانش‌آموز است که شامل راهنمایی و هدایت بیشتر به یادگیری، توجه بیشتر به دانش‌آموزان، عادت به چالش ایجاد کردن برای دانش‌آموزان و شناخت عمیق و همه جانبه دانش‌آموز است. این مضمون بدین معناست که اگر روش‌های تدریس نوین و مبتنی بر فناوری(به‌ویژه در یک پلتفرم مانند شبکه شاد) به روش غالب تدریس تبدیل شود، این امر می‌تواند تأثیر مثبتی بر تشخیص و پرورش توانایی‌های فردی دانش‌آموزان داشته باشد ، زیرا با استفاده از پلتفرم شاد، معلمان می‌توانند به آسانی توانایی‌ها، نقاط قوت و ضعف هر دانش‌آموز را شناسایی کنند. این شناخت می‌تواند به طراحی مسیری آگاهانه برای یادگیری هر دانش‌آموز منجر شود. استفاده از شبکه شاد به معلمان این امکان را می‌دهد که از مجموعه‌ای از روش‌های تدریس(مانند ویدئوها، آزمون‌های آنلاین، و تعاملات گروهی)برای به‌کارگیری مناسب‌تر مطالب آموزشی بهره ببرند و به این ترتیب توجه بیشتری به توانایی‌های منحصر به فرد دانش‌آموزان داشته باشند(کوشا و فرخنده نژاد ۱۴۰۰). همچنین با وجود این پلتفرم، دانش‌آموزان می‌توانند به‌سرعت از معلمان و همکلاسی‌های خود بازخورد دریافت کنند. این فرایند تعامل، فرصتی مناسب برای دانش‌آموزان فراهم می‌آورد تا نقاط ضعف و قوت خود را بهتر شناسایی کنند. وقتی دانش‌آموزان می‌بینند که روش‌های تدریس به توانایی‌های آن‌ها توجه دارد، اعتماد به نفس آن‌ها افزایش می‌یابد. این احساس تأثیر مثبت بر نگرش آن‌ها نسبت به یادگیری و تحصیل خواهد داشت(محمدیاری‌یالقوز و شهیدی، ۱۳۹۹).

مضمون بعدی که در مصاحبه ها استخراج شد گزینه آموزش در شاد به آموزش حضوری نزدیک‌تر می‌شود ، وقتی آموزش در شبکه دانش‌آموزی شاد به روش غالب آموزش تبدیل شود کلاس شاد با کلاس حضوری تفاوت نخواهد داشت و برگزاری کلاس در شاد با کلاس های حضوری نزدیک می‌شود، این مضمون شامل عدم تفاوت کلاس شاد با کلاس حضوری است، ارتباط و جدیت کلاس در شاد مانند کلاس حضوری خواهد شد و همچنین حضور به موقع و برنامه ریزی شده معلم مانند حضوری خواهد شد.

مضمون دیگری که در مصاحبه ها استخراج شد این بود که وقتی آموزش در شبکه دانش‌آموزی شاد به روش غالب آموزش تبدیل شود تقویت برخی از ویژگی‌های مثبت دانش‌آموز می‌شود، با گسترش شبکه شاد دانش‌آموزان می‌توانند در هر زمان و مکان به مطالب درسی و منابع آموزشی دسترسی داشته باشند. امکان مطالعه در زمان‌های مختلف به آن‌ها کمک می‌کند تا با سرعت خود پیش بروند. با استفاده از این بستر، دانش‌آموزان می‌توانند به صورت خودجوش و مستقل به یادگیری بپردازند و مسئولیت یادگیری خود را برعهده بگیرند. استفاده مستمر از شبکه شاد به دانش‌آموزان مهارت‌های فناورانه و اطلاعاتی را آموزش می‌دهد که در دنیای امروز ضروری است. تعامل با همکلاسی ها و معلمان در فضای مجازی به تقویت مهارت‌های ارتباطی آن‌ها کمک می‌کند(نوری و واحدی، ۱۴۰۲). دانش‌آموزان می‌توانند از طریق این بستر با یکدیگر همکاری کنند، پروژه انجام دهند و تجربیات‌شان را به اشتراک بگذارند(محمدیاری‌یالقوز و شهیدی، ۱۳۹۹).

مضمون دیگری که در مصاحبه ها استخراج شد امکان تقویت ویژگی‌های منفی دانش‌آموزان است ، این مضمون شامل شش مقوله است.

این مضمون به چندین جنبه اشاره دارد که می‌توانند به وقوع پیوستند، اگر به خوبی مدیریت نشوند. **اول** کاهش تعاملات واقعیاست ، اگر دانش‌آموزان بیشتر به تدریس آنلاین وابسته شوند، ممکن است تعاملات رو در رو و اجتماعی‌شان کاهش یابد، که می‌تواند منجر به انزوا و مشکلات اجتماعی شود. دوم دسترسی به منابع و محیط‌های حواس‌پرتی: در فضای مجازی، دانش‌آموزان

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

ممکن است به راحتی به منابع حواس‌پرت (مانند بازی‌های آنلاین یا شبکه‌های اجتماعی) دسترسی داشته باشند، که می‌تواند تمرکز آن‌ها را کاهش دهد. سوم عدم تعهد به یادگیری: یادگیری آنلاین می‌تواند برای برخی از دانش‌آموزان خسته‌کننده باشد و ممکن است نتوانند همان سطح انگیزه و اشتیاق را که در یادگیری حضوری دارند، حفظ کنند. چهارم فقدان یادگیری تعاملی: تعامل با معلمان و همکلاسی‌ها در بعضی موارد می‌تواند به تقویت یادگیری کمک کند. در یادگیری آنلاین، ممکن است این ارتباطات عاطفی کمتر شود و پنجم فشار روانی و استرس: استفاده مکرر از تکنولوژی و فشار ناشی از مشارکت در کلاس‌های آنلاین می‌تواند برای برخی از دانش‌آموزان استرس‌زا باشد، که به رفتارهای منفی منجر می‌شود (نوروزلو و محمدی، ۱۴۰۳).

مضمون بعدی باعث "استفاده بیشتر دانش‌آموزان از امکانات مثبت شاد می‌شود " است این مضمون حاصل از ۶ مقوله است. این مضمون حاصل از ۶ مقوله" امکان استفاده از ظرفیت های شاد برای دانش‌آموز" ، " مغفول ماندن از سایر ویژگی‌های یادگیری " و " امکان استفاده از نرم افزارها و برنامه های کمکی برای دانش‌آموزان" ، " امکان تولید محتوای بیشتر برای دانش‌آموز" ، " تغییر در نحوه ارسال و استفاده از محتوا " و " روش های متفاوت و نوین حضور و غیاب " است.

ادغام برنامه شاد و تدریس از دیگر مضامین استفاده از شاد به عنوان روش غالب در تدریس است که شامل ۴ مقوله" تاثیر در ناخودآگاه و بی توجهی به نقش واسطه ای شاد" ، " محو شاد و گوشی و تبدیل شاد به عنوان بخش اصلی تدریس" و " یکی شدن با کلاس درس" ، " تبدیل شاد به عضو یاددهنده " است. در استفاده مداوم از برنامه شاد ، تعامل ادراکی و عملی معلم و دانش‌آموز را با جهان تغییر می دهد. در این حالت برنامه شاد شفاف می‌شود و فناوری بی‌صدا به پس زمینه می‌رود، پس از مدتی استفاده از برنامه شاد، معلم برای تدریس و انتقال صدا و تصویر به آن وابسته می‌شود، اما این دستگاه به‌طور یکپارچه با تدریس معلم و خود معلم «ترکیب و به پس زمینه» می‌رود، به طوری که به راحتی می‌توان فراموش کرد که یک برنامه برای تدریس است. در این حالت توجه فوری بر روی عمل تماشای برنامه و تدریس معلم متمرکز می‌شود در حالی که خود فناوری در پس‌زمینه محو می‌شود(وینر و همکاران، ۲۰۲۰).

مضمون دیگری که استخراج شد موجب بهبود استفاده از شاد (تثبیت برنامه شاد) می‌شود و شامل ، استفاده از تمام ظرفیت معلم، تغییرات مثبت در نحوه کلاسداری و مدیریت، استفاده بهتر و مفیدتر از شاد، شاد جزء جدا نشدنی از کار او شده، کاهش استفاده از روش های سنتی می‌شود. استفاده از شبکه شاد باعث حرکت به سمت بهره گیری از فضای مجازی و استفاده از فناوریهای نوین در فرایند آموزش شده و دارای اثرات مثبتی نیز بوده است فضای مجازی شاد به عنوان ابزاری کارآمد در فرایند ،آموزش فرصت بسیار خوبی در اختیار متولیان امر قرار داده تا از یک سو در شرایط اضطرار و عدم امکان برگزای کلاس های حضوری به عنوان یک روش جایگزین مورد استفاده قرار گیرد و از سوی دیگر در دوران پسا کرونا نیز بعنوان روشی موثر و مکمل در کنار آموزش حضوری مورد توجه معلمان و دست اندرکاران تعلیم و تربیت قرار گیرد(مکوندی و رحیمی پور، ۱۴۰۲).

مضمون دیگر حاصل از کدگذاری " باعث ایجاد تغییرات در دانش‌آموز با توجه به شرایط و شخصیت معلم می‌شود " است این مضمون حاصل از ۲ مقوله" بستگی به شخصیت و تفکر و تمرکز معلم دارد" و " تاثیرات متفاوت و مختلف شاد" است. اگر تدریس معلم در یک فضای تعاملی و جذاب (مثل "شاد") به عنوان روش اصلی تدریس مورد استفاده قرار گیرد، می‌تواند تأثیرات مثبتی بر روی دانش‌آموزان ایجاد کند. این مفهوم به روش‌ها و تکنیک‌هایی که معلم برای انتقال اطلاعات و مهارت‌ها به

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

دانش‌آموزان استفاده می‌کند اشاره دارد. همواره فضایی را در نظر می‌گیرد که تعامل، همکاری و انگیزه را تشویق می‌کند و ممکن است شامل استفاده از فناوری، فعالیت‌های گروهی و روش‌های جذاب یادگیری باشد. این تغییرات می‌تواند شامل بهبود در یادگیری، افزایش اعتماد به نفس، تقویت مهارت‌های اجتماعی و توسعه تفکر انتقادی باشد(نوروزلو و محمدی، ۱۴۰۳). شخصیت، مهارت‌های ارتباطی و روش‌های تدریس معلم تأثیر زیادی بر نحوه یادگیری دانش‌آموزان دارد. معلمان می‌توانند با استفاده از رویکردهای مثبت و انگیزشی به تغییر شرایط یادگیری و توسعه شخصیت علمی و اجتماعی دانش‌آموزان کمک کنند(کوشا و فرخنده نژاد، ۱۴۰۰).

آخرین مضمون حاصل از مصاحبه ها " باعث عادی شدن ویژگی‌های منفی و مشکلات شاد برای دانش‌آموز می‌شود " است این مضمون حاصل از ۳ مقوله" عدم تعامل و توجه با مسائل روحی دانش‌آموز " و " عدم اهمیت احراز هویت دانش‌آموز" و " زمان بر بودن هماهنگی با شبکه شاد " است. غالب شدن تدریس در شبکه شاد می‌تواند تأثیرات متعددی بر روی عادی شدن ویژگی‌های منفی و مشکلات دانش‌آموزان داشته باشد. اولین مورد عادی‌سازی مشکلات است. اگر دانش‌آموزان به طور مکرر با مشکلات خاصی در دوره‌های آنلاین یا محیطهای تعاملی مواجه شوند، ممکن است به تدریج به این مشکلات عادت کنند و آن‌ها را نادیده بگیرند. این عادی‌سازی می‌تواند منجر به کاهش احساس نیاز به حل این مشکلات شود. دومین مورد کاهش انگیزه است ، روتین شدن تدریس ممکن است باعث ایجاد یکنواختی در فرآیند یادگیری شود که در نتیجه، انگیزه و شور و اشتیاق دانش‌آموزان را کاهش دهد. این موضوع می‌تواند باعث بروز احساسات منفی مانند بی‌حوصلگی یا نارضایتی از یادگیری گردد. سومین مورد کاهش مهارت‌های اجتماعی است، در محیطهای آنلاین، تعاملات اجتماعی ممکن است محدودتر باشد. روتین شدن تدریس در این فضا می‌تواند منجر به کاهش تعاملات رو در رو و فرصتی برای یادگیری مهارت‌های اجتماعی، مانند ارتباط مؤثر و کار گروهی، شود. چهارمین مورد افزایش مشکلات حسی و عاطفی است، روتین و تکراری شدن تدریس می‌تواند بر روی سلامت روان دانش‌آموزان تأثیر بگذارد. ممکن است دانش‌آموزان احساس تنهایی، اضطراب یا استرس بیشتری کنند و این مشکلات عادی شوند (نوروزلو و محمدی، ۱۴۰۳).

بنابراین، غالب شدن تدریس در شبکه شاد در کنار آثار مثبت بر روی هم معلم و هم دانش‌آموز می‌تواند آثار منفی را به دنبال داشته باشد، از آثار مثبت می توان به اهمیت کردن توجه به توانایی‌های دانش‌آموز ؛ پرورش خلاقیت دانش‌آموزان ، محو خود شبکه شاد و پر رنگ شدن تدریس ، تعامل میان معلم و دانش‌آموزان و میان د انش آموزان اشاره کر و از آثار منفی آن می توان به عادی شدن ویژگی‌های منفی و مشکلات متعدد در دانش‌آموزان ؛ عدم امکان برای تعامل و شناخت دانش‌آموز ، مغفول ماندن از سایر ویژگی‌های یادگیری و عادت به ندیدن دانش‌آموزان، عادت دادن دانش‌آموز به کلاس های نا منظم و نبود امکان تماس چشمی و احساسی راحت برای دانش‌آموز اشاره کرد.

منابع

احمدی مقدم، سلیمان پورعمران، اسماعیلی شاد، بهرنگ. (۱۴۰۰). شناسایی مؤلفه‌های برنامه درسی سبز و ارائه الگوی مطلوب به منظور ارتقاء فرهنگ زیست محیطی دانش‌آموزان دوره دوم ابتدایی. علوم و تکنولوژی محیط زیست, ۲۳(۹), ۱۲۵-۱۳۸.

بهزادفر، م (۱۳۹۴). تأثیر فناوری آموزشی بر یادگیری دانش‌آموزان. دومین همایش علوم تربیتی، روانشناسی و آسیب های اجتماعی و فرهنگی در ایران.

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

پیرقی‌فرد؛ کارگر، سالاری؛ کارگر. (۱۴۰۱). شبکه آموزشی دانش‌آموزی (شاد). مطالعات کاربردی در علوم اجتماعی و جامعه شناسی, ۱۲(۳), ۵۳-۶۶

صیرفی, حبیب‌اله؛ قهرمانی، طهماسب‌زاده شیخلار. (۲۰۲۱). شناسایی و تعیین اهمیت مؤلفه‌های آموزش موسیقی در کتب دوره متوسطه و هنرستان‌های موسیقی. نشریه علمی آموزش و ارزشیابی (فصلنامه), ۱۳(۵۲), ۸۳-۱۱۴.

کوشا محمدهاشم؛ فرخنده نژاد نرگس. (۲۰۲۱). ارتباط آموزش مجازی در پیام رسان شاد با مدیریت آموزش و روش های تدریس.

گلشنی. (۱۴۰۱). ارزیابی شبکه اجتماعی دانش‌آموزان (شاد) در ارائه آموزش مجازی از دیدگاه آموزگاران مقطع ابتدایی شهرستان شازند. مطالعات کاربردی در علوم اجتماعی و جامعه شناسی, ۲۱(۵), ۱۰۷-۱۱۸.

محترم, معصومه؛ متاله، شراره. (۱۳۹۸). شناسایی نیازهای آموزشی دانشجویان بر اساس سرمایه اجتماعی و نقش آن در ادراک آنان از جوّ آموزشی با تاکید بر برنامه ریزی آموزشی. مطالعات برنامه ریزی آموزشی۲۰۱۹.۲۴۹۴.eps/۱۰.۲۲۰۸۰ : doi .۹۵-۸۱ ,(۱۵) ۸ ,

محمدیاری یالقوزآغاج؛ شهیدی،سیدحمید. (۲۰۲۰). شبکه شاد، پیشرفت و یادگیری دانش‌آموزان .مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی (موسسه آموزش عالی نگاره).۳۲-۱ ,(۴)۵۸ .

مظفری پور، روح اله؛ شفیعی، سمانه (۱۴۰۱) بررسی آموزش مجازی در شبکه شاد از دیدگاه پساپدیدار شناسی. نشریه پژوهش های تربیتی ۱۴۰۱، ۱۰ (۴۴): ۳۱-۴۶.

مکوندی محمد؛ رحیمی پور عاطفه (۱۴۰۲) بررسی فرصت ها و چالش های تدریس در شبکه آموزشی دانش‌آموزان (شاد) بر اساس تجربه زیسته معلمان.

میرانی جلال, معظمی مجتبی؛ محمدی مقدم یوسف. (۱۴۰۱). ارائه الگوی آموزش آنلاین در شرایط بحرانی برای نظام آموزش عالی.

نوروزلو؛ محمدی. (۲۰۲۴). مطالعه کیفی اثربخشی آموزش مجازی در شبکه آموزش دانش‌آموزی «شاد» بر تجارب زیسته معلمان مقطع ابتدایی .*پیشرفت های نوین در روانشناسی، علوم تربیتی و آموزش و پرورش*.۳۲-۱۲ ,(۶)۶ ,

نوری، حسن، واحدی. (۲۰۲۳). تحلیل شبکه آموزشی دانش‌آموز (شاد) از منظر مطابقت با استانداردهای یادگیری الکترونیکی. آموزش پژوهی, ۹(۳۴), ۲۲-۳۴.

Askari Nadoshan, A., & Razeghi Nasrabad, H. B. (2023). Motherhood experience and childbearing challenges of working women: a qualitative study in Tehran. Strategic Research on Social Problems, 12(3), 99-122.

Boud, D., Keogh, R., & Walker, D. (2013). Reflection: Turning experience into

Damla, K., & Fezile, O. (2017). Student opinions on mobile augmented reality application and developed content in science class. TEM Journal, 6(4), 660-670.

Dimah, Al-Fraihat, Mike, Joy, Ra'ed, Masa'deh. (2020). Evaluating E-learning systems success: An empirical study. Computers in Human Behavior. Volume

Shakeri, M., Hooshi Sadat, A. & Zarezadeh, Z. (2015). Collective efficiency; How Teachers 'Beliefs Influence Students' Learning: Yazd University Press (In Persian).

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

102, January

Beyraghifard, A., Kargar, F., Salari, S., Kargar, M. (2020). Student Education Network (SHAD), Quarterly Journal of Applied Studies in Social Sciences and Sociology, Third year, No.3

Boaler, J. (2015). Fluency without fear: Research evidence on the best ways to learn math facts. Youcubed.org.

Golub, B., & Sadler, E. (2017). Learning in social networks. *Available at SSRN 2919146*.

Haiyan, Q., Walker, A., & Xiaowei, Y. (2017). Building and leading a learning culture among teachers: A case study of a Shanghai primary school. Educational management administration & leadership, 45(1), 101-122.

Hasse, C. (2018), "Studying the telescopes of others: towards a methodology of participant observation", In Postphenomenological Methodologies, Lexington Books, pp. 241-259.

Heo, H., Leppisaari, I., & Lee, O. (2018). Exploring learning culture in Finnish and South Korean classrooms. The Journal of Educational Research, 111(4), 459-472.

Jubien, P. (2015). *A Postphenomenological Exploration of Mobility in Post-Secondary Teaching and Learning* (Doctoral dissertation, University of Alberta).

learning. Routledge.

Lee, L. (2019). Homo faber revisited: Postphenomenology and material engagement theory. Philosophy & Technology, 32(2), 195-214.

Liberati, N. (2016). Technology, phenomenology and the everyday world: A phenomenological analysis on how technologies mould our world. Human studies, 39(2), 189-216.

Puech, M. (2016). *The ethics of ordinary technology*. Routledge.

Rahbardar, H., & Fardanesh, H. (2012). Designing Medical Electronic Learning Programs Based on the Interactive Research-based Approach. Interdisciplinary Journal of Virtual Learning in Medical Sciences, 3(1), 51-60.

Romrell, D., Kidder, L., & Wood, E. (2014). The SAMR model as a framework for evaluating mLearning. *Online Learning Journal*, *18*(2).

Scull, J., Phillips, M., Sharma, U., and Garnier, K. (2020). Innovations in teacher education at the time of COVID19: an Australian perspective. Journal of Education for Teaching, 46(4), 497-506.

Shaihidi, F., & Zarif Sanaee, N. (2013). Interaction in E-learning. Interdisciplinary Journal of Virtual Learning in Medical Sciences, 4(3), 49-50.

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

Shanshan Wan, ZH. Niu (2018). An E-learning Recommendation Approach Based on the Self-Organization of Learning Resource,Knowledge-Based Systems, DOI: 10.1016/j.knosys.2018.06.014

Tichnor-Wagner, A., Harrison, C., & Cohen-Vogel, L. (2016). Cultures of learning in effective high schools. Educational Administration Quarterly, 52(4), 602-642.

van Kraalingen, I. (2022). Theorizing technological mediation in the outdoor classroom. Postdigital Science and Education, 1-23.

Viner, R. M., Russell, S. J., Croker, H., Packer, J., Ward, J., Stansfield, C., ... & Booy, R. (2020). School closure and management practices during coronavirus outbreaks including COVID-19: a rapid systematic review. The Lancet Child & Adolescent Health, 4(5), 397-404.

Wu, W. H., Wu, Y. C. J., Chen, C. Y., Kao, H. Y., Lin, C. H., & Huang, S. H. (2012). Review of trends from mobile learning studies: A meta-analysis. Computers & Education, 59(2), 817-827.

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]

مجلهٔ پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت
شمارهٔ پیاپی ۷۳، پاییز و زمستان، سال۱۴۰۳
Journal of research on Issues of Education

Investigating the relationship of fitness in the shad student network: a postphenomenological approach

Saber Shafiei[1], Mohammad Akbari Borang[*2], Mohsen Ayati[3] and Behnam Rasouli[4]

Abstract

The current research was conducted with the aim of studying the change in the educational behavior of teachers and students in the Shad network. Research in terms of practical purpose; In terms of the type of data, it was qualitative, and in terms of the implementation method, it was post-phenomenology. The statistical population of the research was primary school teachers of Ilam city who used the shad student network for teaching, who were sampled by snowball method and ۱۹people were selected as a sample for interview. The tool used was a semi-structured interview, which was analyzed based on the perspective of postphenomenology after data collection. In order to determine the internal validity of the findings, matching the data with theoretical foundations and background and interviews with experts were used. In order to confirm the accuracy and correctness of the data, in the case of the validity of the study, the method of review by the research members was used. To determine the external validity of the findings, saturation techniques were used. Theory and triangulation were used. The results of coding validation showed that the coding validity of the interviews is greater than ٪۷۰, which indicates the validity of the codes. ۵۲۸concepts have been identified in open coding, and ۶۸categories have been identified by axial coding. After combining and summarizing the categories in selective coding, ۱۴themes containing one or more basic codes were identified. Finally, ۱۴themes were identified.

Keywords: teacher's educational behavior, dominant teaching method, shad student network, postphenomenological approach

۱. PhD Student in Curriculum Studies, University of Birjand, Birjand, Iran. saber.shafiee@yahoo.com
۲. Corresponding author: Associate Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Birjand, Birjand, Iran. Akbaryborng2003@birjand.ac.ir
۳. Associate Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Birjand, Birjand, Iran. mayati@birjand.ac.ir
۴. Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Farhangian University of Hamedan, Hamedan, Iran. b.rasouli@cfu.ac.ir

[Downloaded from mail.isoedmag.ir on 2026-09-19]